

Naunaitkutanik Ilittuqhitigiingniqmut Angirutit

Puvaklungniqmik Naunaitkutait

taapkua

Havakviat Munaqhiliqiyitkut – Kavamatkut Nunavunmi

taapkualu

Nunavut Tunngavikkut Timingat.

Makpiraaq 8.0

Hikutirvia 17, 2022

Titiqqanut Naunaiqhitiit

Titiraqhimayum Nappaa	Titiraqhimayum Uplua	Ukkalautigiyauhimayunik
1.0	Ubluktuhiivia 6, 2022	Hivullit iniqtauyughat titiqqat ihivriugtauyughat
2.0	Taaqhiivalirvia 17, 2022	Nutaannguqtiqhimayut titiqqat ilittuqhitiyut ilittuqhitilraanik kitunut naunaitkutanut naunaiqhitiyauyughat ataagut angirutit
3.0	Taaqhiivalirvia 19, 2022	Nutaannguqtiqhimayut ilittuqhitiyaamik uqauhiita HIU Ilitturinnainniqmut Havaktim
4.0	Taaqhiivalirvia 19, 2022	Nutaannguqtiqhimayut ilittuqhitiyaamik ilittuqhitiinnarialgit naunaiqhitiyaamik naunaitkutanik ataagut Inungnik Aanniaqtuliyiyit Maligait.
5.0	Taaqhiivalirvia 20, 2022	Titiqqat nutaannguqtiqhimayut ilittuqhitiyaamik uqauhiinik titiqqanut.
6.0	Tattiarnarvik 12, 2022	Titiqqat nutaannguqtiqhimayut ilittuqhitiyaamik ihivriughimayunit uqauhiinik NTI-kut
7.0	Hikutirvia 16, 2022	Titiqqat nutaannguqtiqhimayut katimataaramik GN-kut NTI-kullu
8.0 (kingulliit)	Hikutirvia 17, 2022	Naammagiyaita tamangnik aallannguqtiqhimayut GN-kut

Naunaitkutanik Ilittuqhitigiingniqmut Angirutit – Puvaklungniqmik Naunaitkutait

TAAPKUA:

Kavamatkut Nunavunmi

takupkaqtitaupluni Ministamit Munaqhiliqiyitkut (taapkua “GN”)

TAAPKUALU

Nunavut Tunngavikkut Timingat (“NTI”)

(Tamangnik “**ilauyut**”, kinguanilu tamangnik “**ilauyut**”)

1. NAUNAIPKAIDJUTAUT

Talvuuna:

- A. Ilittuqhitiinnarialgit naunaiqhitiyaamik naunaitkutanik ataagut hapkua angirutit titiraqhimayut talvuuna Ilanga 32 Naunaitkutanik Ilittuqhitigiingniqmut Angirutit (Ilanga 32 ISA) (uiguanguyuq taimaa Uiguaq A). Ilanga 32-mi Maligaghanit (Kavamaliqiyikkut Havakviat) uqaqhimayuq taimaa:
- “Ilaupkaiyaamik NTI-kut kitumut Inuuhiliriniqmut Ilitqihinulluuniit Hvaaghanut, GN-kut naunaiqhitiinnariaqaqtaat NTI-kut naunaitkutanik ilauyaamik maligaghanut, maligaliuqtanut, maliktaghaliuqtuniklu, malighugu GN/NTI-kut Naunaitkutanik Ilittuqhitigiingniqmut Angirutait.
 - Naunaitkutait ilittuqhitihimayut ataagut hapkua Maligaghat ihumagiyauniaqtut ilitturinnaittut angiqtauhimayuinnarnullu titiraqhimayut talvani GN/NTI-kut Naunaitkutanik Ilittuqhitigiingniqmut Angirutit takupkarnaittullu angiqhimaitkumik GN-kut.
 - Naunaiqhitiivaalliqtut, GN-kut ilittuqhitilaittut naunaitkutanik, titiraqhimayuniklu ahiniklu titiqqanik munaqtauyut angiqtauhimayuinnarnit, taimaalu tuhaayaghat ikayuqtauyunut kivgaqtuiyit, Maligaliuqtit angiqtauhimayut, Maligaliuqvingnilu angiqtauhimayut, taimaa angiqtauhimayunut atuqtailitjutaitkumi angiqtauhimayunut.”

- B. Ilanga 17 talvanngat Inungnik Aanniaqtuliyiyit Maligait, Havakviat Munaqhiliqiyitkut ilittuqhitiinniarlgit avighimayunik naunaitkutanik taimaa kitukiat inuit ilitturinnaittaamik, aanniaqtailiniqmik ilittuqhitiivaalliriamik, inungnik aanniaqtuliyiyit maligaghaliuqtainut ikayuutainullu.

Talvuuna, ilauyut angiqhimayut taimaa:

2. HAVAAT MUNARIYAKHATLU

Tamangnik ilauyut angirutinut angiqhimayut munariyaamik havauhiinik havaktiit, kivgaqtuiyuit, kaantulaaktillu ihumagiplugit atuqpauhiit, ilittuqhitinik tuniqhainiqmiklu naunaitkutanik ilauyunut hapkununnga angirutinut.

Akiliqtaghannguqtut ilauyunit titirauhiigut hapkua angirutit munariyaghaita taapkua ilauyut.

Tamangnik ilauyut ilittuqhitiyaghaugumik tuniqhaigumiklu naunaitkutanik talvunga Inuit Tapiriit Kanatami taapkuakluuniit Nunaqaqqaahimayut Ikayuqtiit Kanatami, tamangnik katimatjutiginiqtaat naunaitkutat naunaiqhitiyauyughat havaaqmingnut maniliqiniqmullu naunaitkutanut ilauyut talvunga Nunavut Aviktuqhimayumi Havaagharnut Parnaiyautit Puvaklungniqmik Aanniaqtailiuhirniq (RAP) havaaghainik 10-nguyut upluit naatinnatik, taimaalu naunaitkutat munaqtauyut maligakkut naunaiqhitiyaulaittut kituni havaagharnut maniliqiniqmullu naunaitkutanit.

3. HIVUNIKHANGIT

Ihumagiyaayut titiqqanit titiraqhimayut talvani Uqauhiit Maliktaghallu ihumagiplugu katitiriyut, atuqpauhiit, ilittuqhitiyut, pihimayut, munaqhiyut, iqqakuiniqmik ahiruqtiriniqmiklu ihuaqtunik naunaitkutanik ilauyut Puvaklungniqmut (TB) Nunavunmi ikkuaqtiuyughaq tamangnut Ilauyut TB-mik Aanniaqtailiuhirniqmut havaaghainut.

Taamna Ilanga 32 Naunaitkutanik Ilittuqhitiingniqmut Angirutit havauhighaliuqpaktuq iittuqhitiyaamik naunaitkutanik taapkua Havakviit NTI-kullu, una angirutik atuqtauniaqtuq ilittuqhitiyaamik munariyaamiklu kitukianik nuutittiyut TB-mut ilauyut aanniaqtuliyiyinit naunaitkutait taapkualu Ilauyullu. Hanauhiat angirutit hapkua ayuqnaittut, taimaa iliqahiutiyaamik ahinik naunaitkutanik tughirautinik iharianaqqat, ilitturinnainniqmut munaqtaghat malikkat maliktauyaaghainik, munaqtaugumiklu inuit.

4. NAUNNAIYAKGAIKHIMAYUK

Una Angirutik tuniqhihimainnaqtut tamangnut Ilauyunut havaaghainut TB-mik Aanniaqtailiuhirniqmut Nunavunmi, taapkualu Nunavunmi Aviktuqhimayumi Havaaghanut Parnaiyautit Puvaklungniqmik Aanniaqtailiuhirniqmut (RAP). Angirutit ihuaqhainahuarniaqtuq 10-nik hanaqiyaghanik ihuaqhivaalliriamik aanniaqtuliyiyit havauhiit NTI-kut ilauplutik hanayunut, hanayaghaliuqtut aulapkaiyullu kavamatkut aanniaqtuliyiniqmut ikayuutainik, ilittuqhitiniklu TB-mit aanniarutilingnut naatjuhiinik, Inungnik havaktighaqhiuqtut atuqtullu Inuktut uqauhiinik TB-mut Havaaghalluanut. Hapkua iniqtauniaqtut taimaa:

- 1) Ikayuqtigiikkut, havaqatigiingniq kivgaqtuiniqlu
- 2) Hakugighaiyut aanniaqtuliyiyit havauhiinik
- 3) Iglukhat
- 4) Niqittiat, niqighaqattiarniq niqighaqarniqlu
- 5) Hakugighaiyut ilagiingnik nunallaarniklu
- 6) Ahivanahuat TB-mut ihumagiyayut
- 7) Hakugighaiyut Nunavunmi Puvaklungniqmik Ikayuutainik
- 8) Nunallaarni TB-mik aanniarutiqariaghainik ihivriuhaiyut mamihaiyullu
- 9) Inungnik ilihaqpaalliqittiyut havaktighaqhiuqtullu
- 10) Inungnit ataniqtuqtauplutik qauyihaiyut

5. NAUNAITKUTAT ILITTUQHITIYAGHAT ATAAGUT HAPKUA ANGIROUTIT

Kinguani naunaitkutayut aviktuqhimayunik naunaitkutanik ilittuqhitiyauyughat Havakvingnit ataagut hapkua angirutit;

- a) Naunaiqhitiilutik ihariagiyayuniklu ilittuqhitiyut GN-kut naunaiqhitihiimayunik aanniarutilingnik TB-mik puvakluutinik aviktuqhimayuni aviktuqhimayumilu;
- b) Katitiriyut ilittuqhitiyullu naunaittiaqtunik inungnut-hanmiyunik ilittuqhitinik ihuaqtunik aanniarutinut naunaitkutalingnik;
- c) Qilamiurahuqutluk naunaiqhitiilutik makpiraaliuqhimayunik inungnut hailiyauhimayunut TB-nut naunaitkutanik;
- d) Naunaiqhitiplutik ihariagiyayuniklu ilittuqhitiyut GN-kut naunaiqhitihiimayunik aanniarutilingnik TB-mik puvakluutinik (LTBI) aviktuqhimayuni aviktuqhimayumilu;

Naunaiqhitiilutik ihariagiyayuniklu ilittuqhitiyut GN-kut naunaitkutainnit aanniarutiqaqtut aanniarutiqarahugiyayullu TB-mik nunallaarnit iharianaqtunik

naunaittiaqhimayumik unipkaarutiyaamik ihumaliurutiyaamiklu irininaqniinut TB mik aanniaqtailuirmiqtut havaaghainik RAP-niklu atuqtittivalliyunik.

Naunaitkutut hapkua tuniyaunginnarialgit taimaa;

Ukiuq tamaat:

- Naunaiqhithimayut aanniarutilgit TB-mik:
 - Naallugit avvaillu aviktuqhimayukkut – taja ukiuq atuqtumik qangahaanullu 10-nguyunik ukiunik atuqhimayunit (hivitunianut naunaitkutut)
 - Naallugit avvaillu ukiukkut arnaungmangaagut angutaungmangaagullu
 - Naallugit tamangnik (avvaittumik) nunallaakkut – taja ukiuq atuqtumik hivituniigullu
 - Avvaigut Inuit/Aallat
 - Mamihautit taimaaqvighaanut avvait
 - Inuqarniqmit Ingattautit Aanniaqtailiniqmut – taapkuatut avvait ukiuq tamaat aanniaqtut ikluqpaghaittut, niqighaqattianngittut, higaayuktut, huniqlukturniqmiklu
- Naunaiqhimayut aanniarutilgit hangutanngittumik TB-mik Aanniarutilgit (LTBI):
 - Naallugit avvaillu aviktuqhimayukkut – taja ukiuq atuqtumi hivuanilu ukiurnit naunaiqhitiyahimagami (hivituniinut naunaitkutut)
 - Naallugit avvaillu ukiukkut arnaungmangaagut angutaungmangaagullu
 - Naallugit tamangnik (avvaittumik) nunallaakkut – taja ukiuq atuqtumik hivituniigullu
 - Mamihautit taimaaqvighaanut avvait

Hitamaiqhutik (malruiqhutikluuniit ukiumi):

- Naallugit naunaiqhithimayut aanniarutilgit TB-mik aviktuqhimayukkut

Ihariagiyaukpat:

- Naunaiqhithit hangutaqtunik (inungnut naunaiqhitiyahimaitkaluaqlutik)

Hapkua kinguani naunaiqhitiyut ilittuqhitiyauyughat NTI-kunnit:

- Nunaptingni tamaat TB-mik Aanniaqtailuirmiqtut Havaaghanut Parnaiyautinut nutaannguqtirutit iniqpalliyullu, manighautinullu avvaghat talvunga Aviktuqhimayumi Havaaghanut Parnaiyautinut
- NTI-kut qaritauyakkuurutikkut TB-mik ilihagittiyut

6. NAUNAITKUTANIK TUGHIRAUTIT ATUQPAUHILLU

Kitukiaq ilauyuq tunihiniaqqut ahinut naunaitkutanik ikayuutauyut atuqtittivalliyunik TB-mik Aanniaqtailiuhirniqmik ataagut Uqauhiit Maliktaghallu:

- a. Naunaitkutanut tughirautit qaritauyakkut turaaqtitauiaqtuq talvuuna tikkuaqtauhimayunut havaktinut tamangnit ilauyunit titiraqhimayutut Ilanga 7-mi.
- b. Ilauyut naunaiqhitiyut naunaitkutanik (Tuniqhaiyuq) tunihiniaqquq tughiraqtumut ilauyumut (Tuniyauyuq) hivitunianik iniqvighaanik naunaitkutanik tughirautinik naunaiqhitiuaqqullu Tuniyauyumut kinguvaktitauniarumi naunaiqhitiyughat.
- c. Naunaitkutut nuutitauniaqtut Tuniyauyumut amirnaqtukkut havauhikkut naammagiyainnik ilauyut naunaiqhitiyut.
- d. Naunaitkutut tuniyauhimayut atuqtauyughat Tuniyauyumit ilainullu ikayuutighat TB-mik Aanniaqtailiuhirniqmut, havaaghanullu ataagut taapkua Aviktuqhimayumi Havaaghanut Parnaiyautit.
- e. Naunaitkutut ilittuqhitiyaulaittut hilataani Tuniyauyum timiqutaat angiqtauhimaitkumi Tunihiyumit.
- f. Ilitturinnaitkumik naunaitkutut, Tuniyauyuq ilittuqharahualaitait kitukiat aniguqtitauhimayunit naunaitkutanit;
- g. Tuniyauhimayuuq tutquumaniaqtaat munarilugillu aniguqtitauhimayut naunaitkutut amiriyaulunik munariyaulutiklu munaqtaghauyut naunaitkutut pihimatillugit;
- h. Kitukiaq ilauyuq ihumagumi taimaa angiqtauhimaittumik atuqtitauhimayut (“ihuinaaqhimayut”) aniguqtitauhimayunik naunaitkutanik, qilamiuqlutik naunaiqhitiuaqtaat aallat Ilauyut ihuinaarahugiyauyumik. Munariyaghaat Tuniyauyuq naunaitkutut apiqhuutauyut taimailiuriamik:
 - i. Aullaqtittilutik havauhiqnik ihivriuqhiyaamik ihumaliuriamiklu qanuq ihuilutiqaqtut anginianiklu;
 - ii. Hanalutik atuqtittilutiklu havauhiqnik ihuaqhautighat ihuilutunik taimaa ihuinaaqtailiyaamik kinguani;
 - iii. Qakugunnguraangat naunaiqhitiulutik iniqpalliayaanik nuvungnit ii taamnalu iii; taimaalu
 - iv. Tunihilutik kingulliqaanik naunaitkutanik Tunihiyumut ihuaqhautighat ihuilutinut iniqtauhimaliqqat.

- i. Tuniyauyuq pihimaniaqtaat aniguqtitauhimayut naunaitkutat ihariagumigit iniqhiyaamik havaaghamingnik;
- j. Amirnaittukkut ahiruqtiqlugit aniguqtitauhimayut naunaitkutat taimaaqvianit pihimavighaat, naunaiqhitalugillu aallat ilauyut ilitaritjutikkut ahiruqtiqhimayainik; taimaalu
- k. Taimaa ilittuqhitinnaqhikpat innum inmingnut naunaitkutainik ilauyunut taimainniaqquq angiqtauhimagumi inungmit, ahiillu uqauhiit maliktaghalu atuqtauuyughat.

7. **TIKKUAQTAUHIMAYUT HIVAYAQTAGHAT**

Tikkuaqtauhimayut hivayaqtaghat taapkuanguyut:

Munaqhiliqiyitkut

Atanilluaq Inungnut Anniaqtailinirmun Havaktia

Titiraqaqvia 1000, Nayugaa 1000

Iqaluit, NU X0A 0H0

NTI

Aulapkaiji, Havagvia Inungnut Pitquhitigunlu Pivalliaviqhait

Titiraqarvia 638

Iqaluit, NU X0A 0H0

jmike@tunngavik.com

8. **IHUAQHAUTIT**

Una angirutik ihuaqhaqtaunginnarialik titirakkut angirutikkut ilauyunit.

9. PITJUTIKHA

Una angirutikharmi aniguqtitauniaqtuq upluani kingulliqpaanik atiliqhimagumi aularunilu hivituhivaalliqtaugumi nutqaqtitaugumiluuniit atauhiqmit ilauyumit titiraqhimayukkut 30-nik havakvighat upluit titiraqhimajumik naatinnatik naunaitkutakkut.

10. IHUILUTINIK IHUAQHAIYUT

Ilauyut angiqhimayut taimaa, aulatillutik havaaghainik kinguanilu uqauhiit hapkunani Angirutinit, tamangnik naatkutigiiktumik angiqtauhimayunit ihuaqhaqtaunahuaqtughat ukpiruhuttiaqhutik ihuilutiqarumik.

11. ATILIUKLUGU

Ilauyut hapkua Angirutinik aniguqtittiyut upluani titiraqhimayumi ataani:

TAAPKUNUNNGA

Nunavut Tunngavikkut Timingat

Aluki Kotierk

Angirjuqaaq

Ublua

TAAPKUNUNNGA

Havakviat Munaqhiliqiyitkut

John Main

Minista Aanniaqtailinirmut Havagviani

Ublua

UIGUAQ 1 – Ilanga 32 Naunaitkutanik Ilittuqhitigiingniqmut Angirutit

Angirutaa

Pittiaqhugu Uqautigiinikkut Kangiqhidjutinik Pilimmakharnikhanut Nakataq 32 haffumani

Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa

qitqani

Kavamatkut Nunavunmi

kivgaqtuqtajut

haffumannga

Ministamin hapkununga Kavamaliqiyikkut ukuallu

Nunavut Tunngavik Timiqutingit

1.0 Naittumik Tukiliutaa

1.1 Una Angirut titiraqtaujaaqtuq imaa “Nakataq 32 Kangiqhidjutikkut Uqautigiinikkut Angirutit”.

2.0 Qauyimatjutinga

2.1 Tamna Angirutaa havaktauhimajuq pinahuaqtanginit Nunavut Kavamatkut (GN) ukuallu Nunavut Tunngavik Timiqutingit (NTI) uvani Katujjiqatigiinni Maliktakhangit, 2020. Iltarijaujuq tapkuat naunaitkutikhat uqaqtaujut ihuaqtumik ilangani ilaupkainirmut inuuhirmut pitqiuuhirmullu atugakhaliurnirmik. Una Angirutaa wihuaqutiginiaqtat Havaqatigiiktut havaktarianginik munarijakhamingnik ihuaqtumik tapkuat naunaitkutikhat munarijaujanginnik.

3.0 Kangiqhidjutit uvvalu Hulidjutikhait

3.1 Ataani Nakataq 32, “Nunavunmi Inungnut Pivallianirmut Katimajjit (Katimajjit) iliuqtauhimajut aturnikhanut hivunikhaliurutikhat tikittaunahuaqtakhalu ilangini ukunani 32.1.1 unalu 32.2.1, aallaniklu timiqutiliuqhijunahijut uvani tamna Angirutaa imaaluuniit ahianit akhuhaidjutiqaqtut hivunikhaliurutikhanik tikinnahuaqtakhainiklu.”

- 3.2 NTI havakpaktut havaarijamingnik uvani Nunavunmi Inungnut Pivallianirmut Katimajiiit (tamna "Katimajiiit") talvanga 2002 imaalu piliuqtauhimajuq Inungnut Pivallianirmut Havagviujuq (tamna "Havagviujuq") timiqutingani. Kavamaliqinirmut atanniqtuidjkingit ukuat Inungnut Pivallianirmut Havagviujuq tapkuangujut Katimajingnut Ilaujut ukuat NTI.
- 3.3 NTI akhuurutigivaktait Inuit pilaarutait imaalu atulirnikhanut Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaamalikhugit kavamaliqinirmut maligat, tikkuqaqtauhimajut Inuuhirmut Pitqiuuhirmullu Pivalliaadjutikhangit Havagviujuq hivulliujuqkhat Havagviujut pijakhangit hivunikhaliurutikhanik, tikittumajainik tikinnahuaqtakhainiklu uvani Nakataq 32 uumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa.
- 3.4 Kavamatkut pijariiuijut tunihilutik Inuit Nunavunmi pijakhanik ilaulutik pivallianirmun inungnut pitquhirmullu maliruagakhat, idjuhikhaalu inungnut pitquhirmullu pinahuarutit kivgaqtuutillu, ilaujut qanuringningit tunihinirmun Nunavunmi, akhuurutigiblugillu Inuit tikinnahuarutait pinahuarutillu humi atuqtaujut imaatun inungnut pitquhirmullu maliruagakhat, pinahuarutit uvvalu kivgaqtuutit.
- 3.5 Una Angirutaa tunihidjutikhanut naunaitkutik ukuat Havaqatigiiktut atulirnikhanut Nakataq 32 pijakhainik.
- 3.6 Ilaliutihimajut ilauqatigiingnirmun Nunavut Tunngavik Timiqutit, Nunavut Kavamatkut aulahimmaaqtumik katimaqatigilugit uvvaluuniin ilauqatigilugit Inuit tamainnut inungnut, tajauhimajut pijumajait tigummidjutiaqtulluuniin katimajiiit qujaginnaq inungnut pitquhirmullu ajuqhautit atuqtaujut aviktuqhimajumi.
- 3.7 Anginiqharnut naunairiangani, una Angirut pidjutiqaqtuq uuktuutinun atulirniranullu Nakataq 32 haffumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa uvvalu pidjutiqaqngittuq pivallianirmun maliruagakhatigut ajuqhaqtut, pitqujaujut uvvalu maligatigut pinahuarutit malikhugit aallat Titiraqhimajut haffumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa kitunun havauhiinun pihimajut Inuit uvvaluuniin DIO ilaunikkut ihumaliurnikkut uvvaluuniin maliguagakhatigut pivalliani. Una ilaujuq kihimi kikliqangittuq hapkununga:
- Nakataq 5 (Tamangnik Munagidjutikharnik);
 - Nakataq 11 (Nunamik Aturnikkut Upalungajautit);
 - Nakataq 12 (Pivalia Hahirmun Hulaqutit);
 - Nakataq 23 (Inuinnarnik havaktinirmun kavamatkuni)
 - Nakataq 24 (Kavamatkut Kanturaangit).

4.0 Angiqtauhimajuq Aturniq

4.1 Uqautiginingat aturningatlu naunaitkutikhat nalliingnit Havaqatigiiktut ataani una Angirutaa angiqtauhimajut pidjutitqaqtumik naunaijautikhanut tapkuat Nakataq 32 pijakhainik ihuaqtumik aadjikiiktumiklu, ilaupkainirmut havaqatigingnikkullu ukuat avaqatigiiktut ihuaqtumik inuuhikhanut pitquhirmiklu inuuhiringnaqtumik nuinnaunjunut Nunavunmi.

5.0 Hivumuurutikhangit

5.1 Ilaqatigiiktut ilitaqhijut tapkuat ihuaqtut naunaijautingit imaalu naunaitkutingit pijariaqaqtun ihuaqtumik ilaunikhant inuuhirmut pitqiuuhirmullu atugakhaliurnirmik. Atugakhaq Pivallianirmun Havaakhangit ataani Nakataq 32 Atugakhaq havaangit ilaqangniaqtut katirlugit ihivriurlugillu naunaijautit aularutighat uqautigijaangini, havaklugit kangiqhimadjutit tutqigharlugit paqitauhimayut, kangiqhimalugit ihuaqhautaniaqtut, unirluutigilugit paqitauyut uvalu pitquidjutillu pijaangini kangiqhidjutitqaqtunik ihumaliurutit.

5.2 Tikittaunahuaqtat una Angirutaa ihuaqtumik atulirnikhanut Nakataq 32 uumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa huaqtumik naunaitkutikhat ukuat Havaqatigiiktut.

5.3 Havangiat tamna tikittaunahuaqtakhaq, Havaqatigiiktut ihuaqhainiaqtut, munarilugit, tuhaqtitgillu naunaiqtakhat avatingnut qiniqhialutik taimaatut:

- (a) Angijumik iytqumajunik naunaiqhitikhanik aturuminaqtumiklu tunihilutik;
- (b) tunihilutik naunaiqtakhanik qilamik ihuaqtumiklu;
- (c) naunaijattiarlugit, ihuarnirit, kiulugitlu naunaijattiaqhimajunik tukhiutainik;
- (d) tunihilutik naunaiqtakhanik iniqpiakhimajunik tunihinarirlutik ihumaliurutikhanginik qilamivjak;
- (e) takupkailutik ihuaqhainirmik naunaiqtakhaini ihuaqhainirmiklu naunaiqtakhanik ikajuutikhainik havaqatigiigutikhainik atugakhaliurnirmik; imaalu,
- (f) ikiglinahuarlugit ajuqhautaulajut hapummiutaujullu imaaluuniit ihuaqpiarnirininik.

5.4 Naliikita Havaqatigiiktut naunaiqtakhait ihuaqhariaqaqtut tunijauhimajuni naunaitkutikhat imaatullu qinikhialutik ihuaqhijuumiutikhanginik.

5.5 Pidjutaunjunun humi ihariahuktut havaglugit kangiqhidjutit uvvaluuniin havaglugit katitiqhimajut naunaijautit hapkunangga ikajuutinik hunanik, havaktauniaqtut ihuaqtumik piyakhanun haffumunga Tuhagakhanik Tiguhinirmut Hapummijaarninirmut Hiamittirnaittunun Titiraqtauhimajunik Maligaq.

5.6 Havaqatigiiktut ilauttaaktut katiqhinirmik naunaijariikhimajunik katititqtauhimajunikmhulipkaidjutikhanik

imaaluqiniqhialutik aallanik naunaitkutikhanik pitqujauhimajuinik ilangani uumani qauhimaqtakhamingnik aallatqiiktunik inuuhirkkut pitquhikkullu ajuqhautaujunik.

6.0 Uuktuutit Inungnut Pitquhirmullu Pinahuarutit

6.1 Una Angirut pidjutitqaqtuq uqautiginikkut kangiqhidjutinik atuqtaujut inungnut pitquhirmullu pinahuarutit ihuaqtumik pidjutitqangniaqtut uvani titiraqhimajuq 32.1.1. Unalu 32.2.1. Uvani Nakataq 32 haffumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa, ilaujut tamaita pinahuarutit ikilijuummiqtut uvani Nunavut Kavamatkunni Nakataq 32 Maliruagakhat, 2020.

6.2 Inuuhirmut imaaluuniit pitquhikkut uuktuutikhat tukiqaqtuq kittutliqqak uuktuutikhat ihuaqhautikhanik inuuhirmut pitquhikkut tadsa atuqtaujunik imaaluuniit piliuqhimajuq nutaanik, pinahuarutikhat kivgaqtuidjutikhalu. Ukuat ilaujut havauhianik tunihidjutikhanginik inuuhirmut pitquhikkut pinahuarutit kivgaqtuutillu. Inungmiunikkut uvvaluuniin pitquhikkut pidjutitqaqtut ilaujut:

➤ maligaliq yikkut	➤ ilitquhiit	➤ anguniarnikkut ikajuutit
➤ ilinniaqtul iqiyikkut	➤ havangniq	➤ tiguarnikkut
➤ munaqhili qiyitkut	➤ ilihagaqaallir niq	➤ inuliriyikkut
➤ uqauhiq	➤ maniliurnikkut ikajuutit	➤ iglukhat

6.3 Una Angirutaa atuqtaujukhat naunaitkutit tapkunani inuuhirmut pitquhikkullu uuktuutikhainik ukua GN havagviujuni, avikturnianni kuapulisiit, ukunanilu NTI havagviujuni.

7.0 Qanuringningit Uqautigijaujukhat

7.1 Tamna Angirutaa atuqtaujukhat taffumunga Nakataq 32 naunaitkutikhat iluani pihimanirmik munarinirmiklu nallianik Havaqatigiiktut hailijup, maligagut aturnikhanut imaaluuniit atugakhamik, tamainut ilaujunut uumani inungnut Nunavunmi.

7.2 Tamarmik Havaqatigiiktut ihuarnirmik uqariijautikhanut katititqtauniinik, titiraqhimajuq imaalu titiqqanik pidjutitqaqtunik taffumunga Nakataq 32 atulirnikhanut.

7.3 Naunaijautit ilaujut tamangnik naunaijaqhimajut kangiqhidjutit atuqtaujut hapkunanga Ilaujunit ihivriugutinun, qaujihaijut, uvvalu maliruagakhatigut pivallianiq haffuminnga Nakataq 32-mi pidjutikhaanun.

7.4 Naunaitkutikhat tunijauhimajut ukununga Havaqatigiiktut ihuaqtumik ikajuutikhangit

havaqatigiigutikhangit imaalu ilaunirmik uvani inuuhirmut pitquhikkullu uuktuutikhainik. Qanuriningit atugakhaq titiqqattunijaujukhat nalliangut Havaqatigiiktut taffumunga Nakataq 32 pidjutiqaqtunik ilaujut, tapkuanginaungittut ukuat titiqqat, titiraqtaulirhimajut iniqhimaittut imaalu kingulikpaamik titiraqtauhimajut:

- (a) atugakhat piniaqhimajut makpiraat;
- (b) atuagait;
- (c) atugakhamut havaarijaujukhat;
- (d) uqaqtakhamut makpiraat;
- (e) atugakhamut qaujihadjutikhat makpiraat;
- (f) qaujihinikkut havaarutiniglu tukhiurutit;
- (g) pinahuarutit uvvalu kivgaqtuutit tukhiurutit;
- (h) maligarnun tukhiurutit;
- (i) havaglugit titiqqat Maligarnun pinahuarutinun;
- (j) maligat;
- (k) atulirnikhanut upalungaijautikhat;
- (l) qanuriliurutikhat upalungaijautikhat;
- (m) maliktakhangit
- (n) munariblugit uvvalu naunaijautit unniudjutit;
- (o) iliharnikkut ihivriurninganik maniliqinikullu unipkaanik;
- (p) qaujihinikkut makpiraat, qaujihautit, qaujihaijullu;
- (q) kitunuliqaak inungnut tigummidjutiqaqatunullu katimadjutikkut upalungaijautit;
- (r) nunallaat uvvalu inungnun katimadjutit unniudjutit;
- (s) ukiunganit unipkaariyangit;
- (t) inuuhiqattiarnirnut naunaijaidjutit ilaujut naunaijautait imaalu amigaittilaangit naunaitkutait; unalu,
- (u) kihiktitautit, inugiangutait, nunallaat naunaitkutait uvvalu aadjikiivjaktut kangiqhidjutit.

7.5 Taffumunga naunaijattiarutikhangit, GN-kut tunihittaaktun havaktaujunik titiqqanik piliuriangini iniqhimaittunik maligaliurvingmi tukhiutikhat imaalu iniqhimaittut maligakhat ukuat NTI; kihimi, GN-kut uqautigilimaittut iniqhimaittut aadjiliuqhimajut maligaliurvingmi tukhiutit imaalu iniqhimaittut maligakhat. Nunavut Kavamatkut uqautigilimaittailu titiqqat ukununga Tikkuqaqtauhimajut Katimajit Maligaliurvingmi, Uqaqtittiji, Havagvialu Maligaliurvingmi.

7.6 Ihuaqqat taffumunga Nakataq 32 pidjutiqaqtunik imaalu pittinirmik kitut hiamitiqtakhaungittunut iluani, Havaqatigiiktut qinirniaqtun tunihilutik iniqhimaittunik imaalu/imaaluuniit iniqpiakhimajunik kavamatkuni timiqtaujunut angirutit. Ukuat angirutit ilaujut maligutiqaqtut maligutingangittut angirutit

uqaqtauniarunaqhijut imaatut angiqatigiingnirmut nalunaitkutingit (MOU), angiqatigiingnirmut, maliktakhangit, angiqatigiikhimajut hivunikhaliurunmik, imaalu kingulirmik angiqatiigiigutit. Havaqatigiiktut qinikhianaqtut angiqatigiigutikhamingnik aallanit atiliuqhimajunit iniqhimaittunik angiqatigiigutikhanik hivuagut uqariijaqtinatik.

7.7 Havaqatigiiktut angiqtaaktut qaujihadjutikhanik havaakhanik taffumunga Nakataq 32 pidjutiqaqtunik, ilaqaqtunik katiqhinnirmik inuup naunaitkutainik. Qaujihinirmut havaakhat ihumagijauniaqtut atauhillaqaqtarlugit naunajautigilugit imaalu havaktauniaqtut ihuaqtumik taaffuminnga Tuhagakhanik Tiguhinirmut Hapummijaarninirmut Hiamittirnaittunun Titiraqtauhimajunik Maligaq.

8.0 Ihumagilluaqtaujuq Uuktuutinga uumunnga Ihuaqtuq Havauhikhaq

8.1 Ilaujut ilaqalaaqtut naunaittunik pivikhaqarninginik hivunihijutunik avanmut atuqhugit naunaipkutainik ihuaqhaqhimajut aturiangani naunaittunik inuuhirmi ilitquhirmilluuniit hulidjutinik.

8.2 Tapkuat titirakhimajunik piliuqtauhimajut naunaiqhitauniarunaqhijut naunaitkutikhanik pitqujauhimajunik piliurninganut uuktuutikhaniku imaaluuniit taffumunga aturnikhanut, ilaujut atulirnikhanut, munarinirmik ihivriurnirmik imaalu nutannguqtiutikhanut qanurinningit.

8.3 Tunihiniq taimaittunik naunaitkutikhanik piqaqtukhat ihivriuqtaudjutikhanik imaalu naunajainirmut kiujaudjutikhangit, ilaurutikhangit imaalu ihuaqhariaqaqtunik ihuaqhautikhanut.

8.4 Naunaitkutit tukhiqtauqpata kihimi qingjauhimajut, titiraqhimajunik pidjutiqaqtut tunijaujukhat tapkunanga nallianganit Havaqatigiiktut ilaujut ihumalkiurutinginnik.

9.0 Tuhaqtittitiyit

9.1 Havaqatigiiktut katitlutik piliuqtaaktut kitkunut inungnut tuhaqtitjukhanulluuniit pidjutiqaqtunik taffumunga Nakataq 32 atulirnikhanut imaalu ihuaqtumik naunaitkutikhanik imaatut atuqtaujuqhanik tapkununga pidjutiqaqtunik.

10.0 Amirittiarutait Hiamittigakhaungittunullu

10.1 Tamaita nanunaitkutikhat tunijauhimajut talvuuna nalliakkut GN ukuallu NTI Havagviujut atan'ngujait. Angijukhiit atan'ngujait GN-kuni munaqhijukhat qinikhialutik angiqtaunirmik tuklianit ministamit hivuagut tunihitinatik naunaitkutikhanik titiraqhimajunik ataani una Angirutaa.

10.2 Havaqatigiiktut angiqatut tunijauhimajut naunaitkutikhat ilihimajaungittut inungnit ihumagijauniaqtun

tunijaujukhaungittut hiamitiqtakhaungittullu.

- 10.3 Tamarmik Havaqatigiiktut piniaqtut maliqatqujahimajut ihuaqtumik naunaittumik hiamitiqtakhaungittunik naunaitkutikhanik imaalu aanniaqtailitkhanik tamainnik hiamittiqtakhaungittunik naunaitkutikhanik ikualanirmit, kukiktaunirmit imaalu angiqtauhimaittumik atuqtauniinnik imaaluuniit uqaqtaujukhamik.

11.0 Aturningit Atuqatigiingninginnik Hivunihijutit

- 11.1 Naunaitkutit hailijut maliqaplugit ukuat uvani Angirutaa pijauniaqtun atuqtaulutiklu angqtauhimajuinnarnut pidjutiqaqtunik uqariikhimajut uvani Angirutaani. Havaqatigiiktut atuqtakharingitait naunaitkutit aallanut pidjutiqaqtunik piqangittunik titirarikhimajunik angirunmik aallanit Havaqatigiiktunit.
- 11.2 Kitutliqaak naunaitkutit tunijauhimajut nalliingnut Havaqatigiiktut atuqtaujujkanik Nakataq 32 atulirnikhanut tunijauhimajut ukpiruhukhulik ikajuutikhanik havaqatigiiqtunut pidjutiqaqtunik.
- 11.3 Inungnut uqaqtauhimajut nalliingnit Havaqatigiiktut uukuutikhanut hiamitiqtakhaungittut uqaqtauhimajut titiraqhimajut ataani uvani Angirutaa. Tamarmik Havaqatigiiktut tunihijukhaujut hivuagut tuhaqtidjutikhamik upalungaiqhimajunik inungnut uqarumagumik.

12.0 Uqautigiinnikkut Avvautigiiktut Kangiqhidjutinun

- 12.1 Havaqatigiiktut pijukhaungittut hiamitiqtailijukhanik pidjutiqaqtunik naunaitkutikhanik inungnut.
- 12.2 Havaqatigiiktut uqaqatigiiktukhaujut avatingnut naunaijailutik hivguagut uqariijaunmik naunaitkutunik haijungittunik inungnut.
- 12.3 Pidjutiqaqqat taapkua kangiqhidjutit uqautaukpata uvvalu tigujaunikkut uvvaluuniin ataani munaridjutait hapkua Nunavut Kavamatkut ataani uuma Angirutip pidjutiqaqqat pijaangnirmun kangiqhidjutinun apiqhuutit malikhugit ukua Tuhagakhanik Tiguhinirmut Hapummijaarninirmut Titiraqtauhimajunik Maligaq, Nunavut Kavamatkut uqaqatiginiqtaait Nunavut Tunngavik Timiqutingit maliglugit titiraqhihivuaagjunun ti unitinnatik 26 Maligarmi hivuagun tunitinnatik qujaginnarnik ilitturipkaidjutinik.
- 12.4 Naunaitkutit tunijauhimajut qaritaujakkut tukiqaqtuq imaatut. Tamarmik Havaqatigiiktut naunaiqtakhat ahinut tunijaulimaittut naunaitkutainik munaqhittiaqtukhat atuqtakhaliuqhimajut timiqutimingni.

13.0 Kangiqhidjutit Niriuktaunngittut Ilaqatigiiktaulutik

- 13.1 Tamna Angirutaa maliqangittut ilanginik GN-kut uqarnikhanut naunaitkutunik maliqajahaqaqtut imaaluuniit titirariikhimajut uqariijautikhanik naunaitkutunik.
- 13.2 GN-kut pijunnautiqaqtut imaaluuniit tunihingitkumik naunaitkutunik, tunihiniaqtun NTI-kunut, uqariijautikhamingnik ihuaqtumik, pidjutiqaqtunik uqariijautikhamingnut ihuaqtumiklu.
- 13.3 Nunavut Kavamatkut tunihilimaikkut kangiqhidjutinik taapkua munarijaujut imaa pilaarutikkut, ilaujut maligaliqijit-inungnun pilaarutit, Ministat pilaarutait, ukuallu Maligaliurvigjuami pilaarutait, humi pilaarutit pijaunngittut pilaarutinin.
- 13.4 Naunaittiarutikhanut, GN-kut ukuallu NTI-kut qaujimajut GN-kut tunihilimaikkut naunaitkutinginik pidjutiqaqtunik Ministait uqaudjikpata ihuimaliuttiarutikhanginik, kavamaliqidjutikhanut, imaalu maligatigut uqaudjidjutikhanik.
- 13.5 Naunaittiarutikhanik, Nunavut Kavamatkutkut Nunavut Tunngavik Timiqutillu ilihimajait hamna Nunavut Kavamatkutkut tunihilimaikkut naunaitkutikharnik pidjutiqaqtunik hiamittigakhaunngittunut inungnut, tamangnik havaktit Nunavut Kavamatkutkut imaalu tamainnut inungnut, ilaujut tamaita pidjutaajut munarijaujut tuhapkaqtaujukhat taapkuat Tuhagakhanik Tiguhinirmut Hapummijaarninirmut Hiamittirnaikkut Titiraqtauhimajunik Maligaaq, taamna Inuup Naunaitkutait Munaridjutikhat imaalu Qaritaujakkut Titiqqat Maligaaq, imaalu aadjikkutavjait maliruagakhat. Naunaitkutit pihimajaujukhaungitut qajangnaqtunik naunaitkutait pijaulajutnut pidjutiqaqtut inuup naunaitkutait hiamitirnaikkut.

Pidjutiqaqtut naliik Havaqatigiiktuq uqaqqata Havaqatigiiktuq tunihimakpata titiraqhimajunik pidjutiqaqtunik huuq naunaitkutit tunijauhimajut pidjutiqaqtut hiamitiqtakhaungittun imaaluuniit aallanik atuqtaunikhanut, nallianganik Havaqatigiiktuq phimalutik hapkuninga qanurininginik. Hivuagan qujaginnarnit ilitturipkaidjutinik tunijautinnatik, nalianik Ilaujuq qiniqhiattaqaqtun nakuujumik qanuqtun tukhirutiujut munaqhiutinikkut taimaittunik qanuriliurutinik.

14.0 Aallat Angirutitaa

- 14.1 Una Angirutaa piiqtaunngittuq atuqtaujunin kangiqhidjutinik uqauhiringnikkut angirutinik uvvaluuniin nutaanik.

15.0 Ilaunngitturitjutik

15.1 Piqangittut tamna Angirutaa numiktirutikhanik naunajautikhanut uktuutikhamik Inuit pilaarutait titiraqhimajuq ataani Nakataq 32 imaaluuniit kitut aallani uumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaani.

16.0 Ihivriurninga

16.1 Havaqatigiiktut tikkuahiniaqtut munaqhijukhanik havaktiujunik katimalutik ukiuq tamaat, imaaluuniit qakugunnuaq tukhiqtaukpat nalianik Havaqatigiiktut, uqautigilugit imaalu ihivriurlugit atulirnikhanut, ihuaqhaqtauhimajut, qakugunnguqqan, imaaluuniit ihuaqhaqtauhimajut uumani Angirutaa.

17.0 Atulirvikhaa Ublua imaalu Hivituniqaqtuq

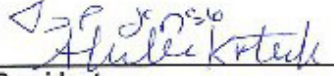
17.1 Naunajautainnik uvani Angirutaa ubluani uvani atuuliqtauniaqtuq uumani kingulirmik atiliqtauhimani uumani Havaqatigiiktut.

17.2 Una Angirutaa atuqtaujukhaq tapkuat Katimajit piliuqtaukpata ahianit ukuat Nunavut Tunngavik Timiqutingit.

17.3 Nalliak Havaqatigiiktut nutqaqtiinariaqaqtat una Angirutaa tunihilutik 90 ubluni titiraqhimajumik tuhaqtitidjutikhamingnik aallanut Havaqatigiiktunut. Nutqaqtitikumikku una Angirutaa, Havaqatigiiktut utiqtiffaaqtakhangit imaaluuniit ahirrurlugit pihimajatik titiqqatthat tunijauhimajut aallanit Havaqatigiiktunit.

TAUTUKTIUJUMIT ukunani Havaqatigiiktut atulirhimajat una Angirutaa ubluani titiraqtauhimaviani.

President
Nunavut Tunngavik Incorporated
March 1, 2021
Date

Premier
Government of Nunavut
March 1, 2021
Date